

สมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและความพึงพอใจที่มีต่อ
คุณภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Graduates' Competency Based on Thai Qualifications Framework for Higher Education
and Satisfaction Towards the Quality of Curriculum in Bachelor's Degree of Education
in Health Education and Health Promotion, Chiang Mai University

สมเกียรติ อินทสิงห์¹

somkiart.int@cmu.ac.th

กนกวรรณ อังกสิทธิ์¹

kanokwan.angkasith@cmu.ac.th

มนัส ยอดคำ¹

manus2497@gmail.com

จุไรรัตน์ หงษ์เวียงจันทร์¹

jurairat.h@cmu.ac.th

¹คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่50200

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตสาขาวิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556-2559 จำนวน 47 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจสมรรถนะของบัณฑิตและความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) บัณฑิตมีสมรรถนะเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติครอบคลุมตามผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก และ 2) บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตรโดยเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สมรรถนะของบัณฑิตความพึงพอใจคุณภาพของหลักสูตร สุขศึกษาการส่งเสริมสุขภาพ

Abstract

This research was aimed to 1) study graduates' competency of Health Education and Health Promotion, Chiang Mai University based on Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF), and 2) study graduates' satisfaction towards the quality of curriculum in Bachelor's Degree of Education in Health Education and Health Promotion Program, Chiang Mai University. Sample was 47 graduates who finished their studies in academic year 2013-2016. They were chosen by simple random sampling. Research tool was a survey form of graduates' competency based on TQF and graduates' satisfaction towards the quality of

curriculum. Means and standard deviations were used to analyze data. The research findings showed that 1) graduates had competency in accordance with TQF in 6 indicators at a high level, and 2) graduates were satisfied with the quality of curriculum including input, process, and output at a high level.

Keywords: Graduates' Competency, Satisfaction, Quality of Curriculum, Health Education, Health Promotion

บทนำ

สาขาวิชาสุขภาพศึกษาเป็นสาขาวิชาในสังกัดภาควิชาอาชีวศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยใหม่ ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ(หลักสูตร พ.ศ. 2552) เป็นหลักสูตร 5 ปี สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีปรัชญาของหลักสูตรคือ “การพัฒนา มนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างผสมผสานกลมกลืนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขบนพื้นฐานทางวัฒนธรรมและจริยธรรมของแต่ละสังคมจะเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะให้การศึกษาด้านอื่นๆ แก่เด็กนั้น สมควรต้องให้เด็กมีความสุขภาคีเสียก่อน หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ มุ่งผลิตบัณฑิตมีคุณภาพ เก่ง ดี และมีความสุข เป็นตัวแบบที่ดีด้านสุขภาพ มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคม เพื่อการส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาทักษะชีวิตแก่ผู้เรียนให้มีสุขภาพสมบูรณ์เต็มตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว สถาบันศาสนา และชุมชน” และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในการผลิตบัณฑิตที่1) มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาตามความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม2)มีทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นตัวแบบที่ดีด้านสุขภาพ ตลอดจนสามารถบูรณาการความรู้ด้านสุขภาพสมัยใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามสภาพบริบทสังคมเพื่อจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และ3) สามารถนำความรู้ด้านสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพไปปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรและสาขาวิชาต่างๆ ในการสนับสนุนให้สถานศึกษาและชุมชนมีการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคมที่เอื้ออำนวยต่อสุขภาพของผู้เรียนตลอดจนบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ (หลักสูตร พ.ศ. 2552) เปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2552-2554 รวมจำนวน 3 รุ่น มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 53 คนแต่ด้วยข้อจำกัดบางประการ ทางสาขาวิชาจึงได้หยุดรับนักศึกษาและปิดหลักสูตรลง ซึ่งในปีการศึกษา 2562 นี้ ทางสาขามีความพร้อมในการดำเนินการเพื่อเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตขึ้นใหม่อีกครั้ง เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและผู้ใช้บัณฑิต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ครอบคลุมในผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อพิจารณาถึงประสิทธิผลของหลักสูตรที่ผ่านมา โดยให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาประเมินตนเอง (Self-evaluation) นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการ

อุดมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้ 5.4 ของผลการดำเนินงานหลักสูตร (Key Performance Indicators) ให้มีการประเมินระดับความพึงพอใจของบัณฑิตจบใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร โดยต้องมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0 เพื่อสะท้อนถึงคุณภาพของหลักสูตรในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากหลักสูตร (สมเกียรติ อินทสิงห์ และคณะ, 2561) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรด้วย โดยพิจารณาทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร เพื่อที่จะได้นำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลและสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของหลักสูตร อันจะนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาสุศึกษาเป็นหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562 ให้มีคุณภาพและสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยเฉพาะการกำหนดผลการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาให้สามารถสะท้อนคุณภาพของบัณฑิตอย่างแท้จริง
2. ได้ทราบถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **สมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ** หมายถึง ระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือการแสดงออกของบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ 6 ด้าน อิงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่ระบุไว้ใน มคอ.2 ของหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้
2. **ความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร** หมายถึง ระดับของความชื่นชม พอใจ ยินดี และเห็นชอบของบัณฑิตที่มีต่อผลการดำเนินของหลักสูตรเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร
3. **หลักสูตร** หมายถึง หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ (หลักสูตรพ.ศ. 2552) สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. **บัณฑิต** หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ (หลักสูตรพ.ศ. 2552) ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556-2559 จำนวน 53 คน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากรที่และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ (หลักสูตรพ.ศ. 2552) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา2556-2559 จำนวน 53 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บัณฑิต จำนวน 47คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)คำนวณจากตารางสำเร็จรูปกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จากประชากรทั้งหมด 53 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษาใน 2 ประเด็นหลักคือ สมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ที่ระบุไว้ใน มคอ.2 ของหลักสูตร และความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร โดยอิงตามตัวบ่งชี้ 5.4ของเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจสมรรถนะของบัณฑิตและความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 4 ตอน ให้บัณฑิตประเมินตนเอง (Self-evaluation) และประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นรายการประเมินสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ที่ระบุไว้ใน มคอ.2 ของหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นรายการประเมินคุณภาพของหลักสูตรเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะต่อหลักสูตร มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งแบบสำรวจนี้ผ่านการตรวจหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนสุศึกษา จำนวน 2 ท่าน พิจารณาเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) พบว่ามีดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) รายข้อตั้งแต่ 0.80-1.00 ถือว่านำมาใช้ได้ (ฤตินันท์สมุทร์ทัย, 2558)และมีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลการประเมินตนเองของบัณฑิตเกี่ยวกับสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้ 6 ด้าน และความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของ

หลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปแปลความหมายตามเกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2558)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด (Very high)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49 หมายถึง มาก (High)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง (Moderate)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย (Low)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด (Very low)

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีรายการประเมินสมรรถนะครอบคลุมตามผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการประเมินตนเองของบัณฑิต พบว่า โดยภาพรวมบัณฑิตมีสมรรถนะเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.31) โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีผลการประเมินสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.69) รองลงมาคือ ด้านความรู้และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.34) ด้านทักษะทางปัญญา (ค่าเฉลี่ย = 4.29) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย = 4.21) และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 3.99) ตามลำดับ แสดงผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผลการเรียนรู้	ระดับการประเมิน		
	\bar{x}	SD	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.69	0.46	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.34	0.56	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.29	0.53	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.34	0.62	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.21	0.72	มาก
6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้	3.99	0.66	มาก
รวม	4.31	0.59	มาก

2. ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรพบว่า บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.41) โดยด้านผลผลิตของหลักสูตรบัณฑิตมีความระมัดระวังความพึงพอใจสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.48) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย = 4.39) และด้านปัจจัยนำเข้า (ค่าเฉลี่ย = 4.36) ตามลำดับแสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผลการประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตร

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{x}	SD	แปลผล
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)			
1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.50	0.51	มากที่สุด
2. โครงสร้างของหลักสูตร	4.38	0.55	มาก
3. เนื้อหาสาระในกระบวนวิชาของหลักสูตร	4.28	0.68	มาก
4. คุณภาพของคณาจารย์ผู้สอน	4.63	0.49	มากที่สุด
5. ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	4.00	0.84	มาก
รวมด้านปัจจัยนำเข้า	4.36	0.63	มาก
ด้านกระบวนการ (Process)			
1. การจัดการเรียนการสอน	4.31	0.64	มาก
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.34	0.7	มาก
3. การบริหารจัดการหลักสูตร	4.41	0.61	มาก
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.34	0.65	มาก
5. การส่งเสริมความเป็นครู	4.59	0.56	มากที่สุด
รวมด้านกระบวนการ	4.39	0.63	มาก
ด้านผลผลิต (Output)			
1. ความเชี่ยวชาญด้านความรู้ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	4.47	0.51	มาก
2. ความเชี่ยวชาญด้านทักษะและความสามารถของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	4.50	0.51	มากที่สุด
3. คุณลักษณะด้านจิตพิสัยของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	4.47	0.51	มาก
4. บัณฑิตสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนในทางที่ดีขึ้นได้	4.41	0.67	มาก
5. การเป็นที่ยอมรับในสถานศึกษา	4.56	0.62	มากที่สุด
รวมด้านผลผลิต	4.48	0.57	มาก
รวมทั้งหมด	4.41	0.61	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า บัณฑิตมีสมรรถนะเป็นไปตามตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโดยคำนึงถึงศาสตร์ เฉพาะทางของสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ มีการบูรณาการจัดการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบทั้ง

ในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เปิดโอกาสให้บัณฑิตได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะตนเองตามศักยภาพและความเหมาะสม ทั้งในด้านวิชาการและการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา มีการส่งเสริมให้บัณฑิตสามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้องค์ความรู้ทางสุขศึกษา และการส่งเสริมสุขภาพมีเชื่อมโยงและหาแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ทำให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ อย่างสร้างสรรค์นอกจากนั้นคณาจารย์ในหลักสูตรยังได้บูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ ของสาขาวิชาให้บัณฑิตตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติด้วย ส่งผลให้ผลการประเมินตนเองในด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ Mercer and Gkonou (2017) ที่กล่าวว่า “คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ผู้สอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตมีคุณภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งหวังไว้” ในขณะที่ Oliva & Gordon II (2013) และ Becker & Denicolo (2013) ระบุว่า “หากผู้สอนสามารถจัดระบบเนื้อหาสาระได้อย่างเหมาะสม มีการบูรณาการผสมผสานสาระและการฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เน้นการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และส่งเสริมคุณลักษณะอย่างเหมาะสมย่อมทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกด้าน” อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินด้านที่ 6 ทักษะการจัดการเรียนรู้ ที่บัณฑิตประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย = 3.99) อาจเนื่องมาจากปัจจุบันสภาพโรงเรียนและสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่บริบทสังคมยุคดิจิทัล สื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจเปลี่ยนแปลงไปและมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งยังผู้เรียนในโรงเรียนปัจจุบันมีปัญหาด้านสุขภาพอนามัยซับซ้อนมากขึ้น ทำให้บัณฑิตของสาขาวิชานี้ต้องมีการปรับตัวในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น (Boyle & Charles, 2016) ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรต้องพัฒนาความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 มากขึ้น (Bostock & Baume, 2016) และมีความพร้อมในการออกไปสอนในสังคมยุค 4.0 ต่อไป

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรอาจเนื่องมาจากคณาจารย์ในสาขาวิชา มีการประสานงานทั้งในระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ และระดับหลักสูตรเป็นอย่างดี มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ด้านปัจจัยนำเข้า คือ ด้านเนื้อหาสาระในหลักสูตร กระบวนการต่าง ๆ สอดคล้องตามธรรมชาติของศาสตร์วิชา สุขศึกษา และการส่งเสริมสุขภาพมีกระบวนการจัดทำหลักสูตรอย่างชัดเจน กลไกการรับและส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ในส่วนด้านกระบวนการนั้น อาจารย์ผู้สอนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ (Performance assessment) สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของผู้เรียนมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extracurricular activities) และกิจกรรมเสริมความเป็นครูช่วยหล่อหลอมความเป็นครูสุศึกษาได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู สอดคล้องกับที่ Elacqua (2016) ที่กล่าวว่า “ระบบหลักสูตรที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ (Systematic) ย่อมส่งผลให้กระบวนการทำงานขององค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีระดับความพึงพอใจที่สูงตามไปด้วย” อย่างไรก็ตาม ในส่วนของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ บัณฑิตมีระดับความพึงพอใจอยู่ในลำดับสุดท้ายนั้น (ค่าเฉลี่ย = 4.00) อาจเกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ลานกิจกรรม และห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่อาจยังจัดไม่เป็นเป็นระบบชัดเจนเท่าใดนักและยังไม่ได้

ปรับปรุงให้มีสภาพที่สมบูรณ์พร้อมเท่าที่ควร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจึงต้องนำไปพิจารณาแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ ควรมีการพัฒนาและจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งในด้านสื่อการเรียนรู้ในระบบดิจิทัลเอกสารและตำราประกอบการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการและลานกิจกรรม ให้มีความพร้อมสนับสนุนงานกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาได้ดีมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการจัดทำรายวิชาทักษะการจัดการเรียนรู้ในวิชาสุศึกษาที่มีความเข้มข้นมากขึ้นเพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning management) และสามารถบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยอาจออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ TPACK อันเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุค 4.0 ที่ก้าวเข้าสู่สังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินสมรรถนะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยให้ผู้ใช้บัณฑิตและอาจารย์เป็นผู้ประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลากหลายกลุ่มตามเทคนิคการประเมินสามเส้า (Triangulation) อันจะนำมาสู่การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. ควรเพิ่มวิธีการที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรให้มากขึ้น เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สามารถนำมาใช้พัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- พรณี ลีกิจวัฒน์. (2558). วิธีการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ถุติพันธ์สมุทรทัย.(2558). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. เชียงใหม่: ครองช่าง ปรินต์ติ้ง.
- สมเกียรติ อินทสิงห์ ปทุมวดี ศิริสวัสดิ์ บุญรอด โชติวีริชา สิริระ สมนาม ดวงหทัยรัฐ กาญจนรัชตพงศ์ และพิชญณณ ศรีนวล. (2561). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพของหลักสูตรและเจตคติต่อวิชาชีพรูของนักศึกษาวิชาชีพรู สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 33(1), 33-40.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 (พิมพ์ครั้งที่ 3).กรุงเทพฯ:ภาพพิมพ์.
- Becker, L. &Denicolo, P. (2013).Teaching in Higher Education. London: SAGE Publication Ltd.
- Bostock, S. &Baume, D.(2016).Professions and Professionalism in Teaching and Development.In Baume,D. &Popovic,C. (Eds.).Advancing Practice in Academic Development. (pp. 32-51). New York: Routledge.
- Boyle, B. &Charles, M..(2016).Curriculum Development.London: SAGE Publication Ltd.

- Elacqua, G. (2016). Building More Effective Education Systems. In Kuger, S., Klieme, E., Jude, N. & Kaplan, D. (Eds.). *Assessing Contexts of Learning: An International Perspective*. (pp. 375-394). Singapore: Springer.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Mercer, S. & Gkonou, C. (2017). Teaching with Heart and Soul. In Gregersen, T.S. & MacIntyre, P.D. (Eds.). *Innovative Practices in Language Teacher Education: Spanning the Spectrum from Intra to Inter-Personal Professional Development*. (pp. 103-124). Switzerland: Springer.
- Oliva, P. F. & Gordon II, W. R. (2013). *Developing the Curriculum* (8th ed.). Singapore: Pearson Education South Asia Pte Ltd.
- Ornstein, A. C. & F. P. Hunkins. (2014). *Curriculum Foundations, Principles, and Issues* (6th ed.). USA: Pearson Education Limited.